

בקר למוד משפחתי

כיצד נוכל להיות גבורי על?

המדריך המלא כיצד להפוך מילדים רגילים לגבורי על!

בלמוד היום נלמד יחדיו כיצד נוכל להיות גבורים ואולי אפילו גבורי על!

אם תלמדו היטב ותתאמנו ברצינות בכל יום –

תוכלו גם אתם להפוך לגבורי על!

שלב ראשון – לדמיין

ראשית, נסו לדמיין את עצמכם כגבורי על!

1. עצמו את העיניים ודמינו כיצד תראו כשתהפכו לגבורי על.
2. פקחו את העיניים, וצירו את מה שדמיינתם.

שלב שני - ללמד

חשוב מאד ללמד ממדריכים שונים, כיצד להפוך לגבורי על.

במשך דורות רבים שמרו חכמינו את הסוד הגדול כיצד להיות גבורי על, הם פזרו לנו הדרכות שונות בכל מיני ספרים קדושים. בדקות הבאות נלמד יחד כמה מההדרכות של התורה וחכמים.

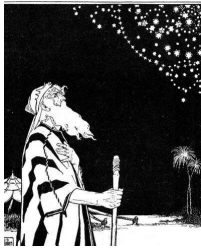

בבית הספר אנו לומדים השנה על הרב שלמה גרן – הוא היה הרב הצבאי הראשי הראשון ושמש בתפקיד זה במשך 23 שנים, לאחר מכן היה הרב הראשי לישראל במשך 11 שנים. הרב גרן היה גם גאון גדול בתורה וגם איש אמיץ ונועז.

הרב גרן כתב מאמר בו הוא מנתח את משג הגבורה. במאמר זה הוא מסביר שיש שני סוגי גבורה:

"הגבורה לפי השקפת היהדות מסתעפת לשני כוונים: האחד - "גבורת הכח", המושתתת על אומץ-לב ועז-רוח, והאחרת - "גבורת הרוח", שהיא רסון וצרים, הרגלים ושנאה." (הגיבורים במשנת היהדות, מחניים קק)

מהם שני סוגי הגבורה על פי הרב גרן?

נתחיל בגבורת הכח:

גבורת האבות:

לעתים אנחנו מדמיינים את שלשת האבות כאנשים מבגרים מאד עם זקן לבן ארוך. אך כשלוומדים את פסוקי ספר בראשית אנו מגלים כי הם היו אנשים חזקים וגבורים:

אברהם:

כשאברהם שמע שהאחין שלו, לוט, נשבה על ידי ארבעת המלכים, הוא יצא לחלץ אותו (בראשית יד, יד):

"וישמע אברהם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד דן:"

שימו לב שאברהם עבר כבר את גיל 75, אך יש לו 318 לוחמים, הוא מצליח לרוץ מרחק רב, להלחם נגד ארבע צבאות – ולנצח!

יעקב:

כיעקב אבינו מגיע לחרן הוא מגיע לבאר, על הבאר מנחת אבן גדולה, אותה יכולים להרים רק מספר רב של אנשים (בראשית כט, ב-ה) :

וַיֵּרָא וְהִנֵּה בָּאָר בִּשְׂדֵה וְהִנֵּה שֵׁם שְׁלִישֶׁה עֶדְרִי צֶאֱן רִבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן הַבָּאָר הֵהוּא יִשְׁקוּ הָעֶדְרִים וְהָאֶבֶן
גִּדְלָה עַל פִּי הַבָּאָר, וְנֶאֱסָפוּ שְׁמָה כָּל הָעֶדְרִים וַיִּגְלְלוּ אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וְהִשְׁקוּ אֶת הַצֶּאֱן וְהִשְׁיִבוּ
אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי הַבָּאָר לְמִקְמָה.

כִּי־עֲקֵב פּוֹגֵשׁ אֶת רַחֵל הוּא מְסִיר אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר – לְבִדּוֹ!

וַיְהִי כִּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל בֵּת לְבֶן אָחִי אִמּוֹ וְאֶת צֶאֱן לְבֶן אָחִי אִמּוֹ וַיִּגֶּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגְלַל אֶת הָאֶבֶן מֵעַל
פִּי הַבָּאָר וַיִּשְׁק אֶת צֶאֱן לְבֶן אָחִי אִמּוֹ:

גַּם לַיַּעֲקֹב אָבִינוּ הָיָה כַּח רַב, וּגְבוּרָה גְדוֹלָה!

גְּבוּרַת הָרוּחַ

כְּפִי שְׂרָאִינוּ הַתּוֹרָה מְדַרְכָּה אוֹתֵנוּ לְסוּג נוֹסֵף שֶׁל גְּבוּרָה: גְּבוּרַת הָרוּחַ.

בְּמַסְכַּת אָבוֹת פָּרָק ד' מְשֻׁנָּה א' כְּתוּב:

בֶּן זֹמָא אוֹמֵר:

אֵיזָהוּ גְבוּרָה? הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ,

שֶׁנֶּאֱמַר: "טוֹב אֶרֶךְ אַפִּים מִגְּבוּרָה, וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֵּכָד עִיר".

• אֶרֶךְ אַפִּים – סְבֵּל, לֹא מְמַהֵר לְקַעַס. מוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ – שׁוֹלֵט בְּכַעַס שְׁלוֹ.

בְּמִשְׁנָה זוֹ יֵשׁ שְׁלוֹשׁ הַגְּדָרוֹת לְגְבוּרָה, הַגְּדָרָה אַחַת בְּדַבְּרֵי הַמְּשֻׁנָּה וּשְׁתֵּי הַגְּדָרוֹת בְּלִשׁוֹן הַפְּסוּקָה,

כְּתוּבוֹ אֶת שְׁלֹשֶׁת הַהַגְּדָרוֹת לְגְבוּרָה:

ב'אבות דרבי נתן'¹ אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים מַחֲלָקֶת מִיְהוּ גְבוּרָה עַל (גְבוּרָה שֶׁבְּגְבוּרִים)

"אֵיזָהוּ גְבוּרָה שֶׁבְּגְבוּרִים?

בֶּן זֹמָא אוֹמֵר: זֶהוּ הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ...

וַיֵּשׁ אוֹמְרִים: מִי שֶׁעוֹשֶׂה שׁוֹנְאוֹ אוֹהֵבוֹ.

(מִי שֶׁמַּצְלִיחַ לְהַפְּךָ אֶת הָאוֹיֵב שְׁלוֹ לְחֵבֵר וַיִּדִּיד)

¹ הַרְחַבָּה עַל פְּרָקֵי אָבוֹת, לֹא בִרְרוֹר מִי חִיבֵר אֶת הַסֵּפֶר וּמֵתִי.

כתבו את שתי האפשרויות להגדרת גיבורי על (גיבור שבגיבורים)

בן זומא _____ יש אומרים _____

החלשים הגבורים

בשבוע הבא יחול ראש חדש כסלו, ובקרוב נחגג את החנוכה.

בימי החנוכה אנו מוסיפים בתפלת העמידה ובברכת המזון את "על הנסים": שם מספר ספור המלחמה בין החשמונאים ליוונים.

קראו את הקטע, ושימו לב כיצד מתארים היונים (מלכות יון הרשעה) וכיצד מתארים היהודים (עמך ישראל):

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך,

ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דינם נקמת את נקמתם,

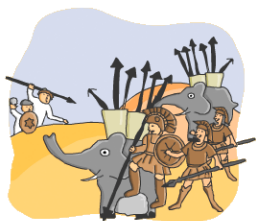
מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך.

ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה.

ואחר כן באו בניה לדביר ביתך, ופנו את היכלך, וטהרו את-מקדשך, והדליקו נרות בחצרות קדשך,

וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול.

רשמו כיצד מתארים היונים והחשמונאים בתפלת 'על הנסים':

היהודים	היונים	
		1
		2
		3
		4

		5
--	--	---

הפיתעם לגלות מי הגבור ומי החלש בברכת על הנסים?

הסבר טוב לך תוכלו לקבל בקטע הבא:

להיות גבורי-על בכל בקר מחדש

בכל בקר אנו מודים לה' בברכות השחר

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם. אוזר ישראל בגבורה

הרב קוק הסביר את הברכה:

גבורה מיוחדת היא גבורתם של ישראל, גבורה המצטיינת לא בלכבש אחרים ולהכניע אותם, אלא גבורה שבעיקרה היא קשורה בכבוש שהאדם כובש את עצמו, גבורת הנשמה האלהית, הרוח האצילי של האדם.

מחקו את המיתר והקיפו בעגול את המלה המתאימה:

1. לפי הרב קוק, גבורי על הם גבורים על אחרים / על עצמם.
2. לפי הרב קוק, הגבורה של גבורי-על היא בשרירים / בנשמה.

תפזרת סיכום

1. כיצד נקראים המכבים בתפלת 'על הנסים'?
2. באיזו לשון אנו מודים לה' על הגבורה בברכות השחר?
3. כיצד מכנה מי שעושה את שונאו לאוהבו?
4. מי רץ למרחקים ונלחם נגד ארבע צבאות?
5. מי גלל את האבן המנחת על הבאר בכוחות עצמו?
6. מי היה הרב הצבאי הראשי הראשון?
7. מהם שני סוגי הגבורה לפי הרב גרן?

פ	ג	ש	ד	ג	כ	ע	י	ח	ל	ך	ף	ז	ס	ב	ה	ג	נ	מ	צ
ז	ב	ס	ב	ה	נ	מ	צ	י	ת	ץ	ק	ר	א	ט	ו	ב	ן	ה	ם
ט	ו	ו	ן	א	ם	פ	ש	ע	ד	ג	כ	ע	י	ח	ל	ו	ך	ר	ף
ה	ר	נ	מ	ב	צ	ת	ץ	ק	ק	ר	ם	י	ש	ל	ח	ר	א	ב	ט
ך	ת	ם	י	ר	ו	ב	ג	ב	ש	ר	ו	ב	ג	ף	ז	ת	ס	ג	ב
ק	ה	ר	א	ה	ט	ו	ן	ם	פ	ש	ד	ג	כ	ע	י	ה	ח	ו	ל
כ	כ	ע	י	ם	ח	ל	ך	ף	ז	ס	ב	ה	נ	מ	צ	ר	ת	ר	ץ
ש	ח	ד	ה	ר	ו	ב	ג	ב	ל	א	ר	ש	י	ר	ז	ו	א	ן	ג
ך	ף	ז	ס	ב	ה	נ	מ	צ	ת	ץ	ק	ר	א	ט	ו	ח	ן	ם	פ

א"ת פ"ש פרשת תולדות מאת הרב דוד יפה

- א _____ מלך פלשתים (פרק כ"ו פסוק א').
- ב _____ הועברה מעשיו ליעקב (פרק כ"ה פסוק ל"ג).
- ג _____ לשם יצא יצחק בימי הרעב (פרק כ"ו פסוק א').
- ד _____ יהיה מרובה באסמיו של הבכור (פרק כ"ז פסוק כ"ח).
- ה "ויתן לך האלוקים מטל _____ ומשמני _____" (פרק כ"ז פסוק כ"ח).
- ו "גש נא _____ בני" (פרק כ"ז פסוק כ"א).
- ז "והתברכו ב _____ כל גויי הארץ" (פרק כ"ו פסוק ד').
- ח _____ בעדו הסתכל אבימלך (פרק כ"ו פסוק ח').
- ט _____ יוריד אלוקים מן השמים לשדותיו של הבכור (פרק כ"ז פסוק כ"ח).
- י _____ איש תם יושב אוהלים .
- כ _____ כמספרם יהיו צאצאיו של יצחק (פרק כ"ו פסוק ד').
- ל _____ אליו נשלח יעקב על ידי אימו (פרק כ"ז פסוק מ"ג).
- מ _____ ביקש יצחק מעשיו שיכין עבורו (פרק כ"ז פסוק ד').
- נ _____ תמורתו נמכרה הבכורה (פרק כ"ה פסוק כ"ט).
- ס _____ התרחש עם הבארות שמצא יצחק (פרק כ"ו פסוק ט"ו).
- ע _____ איש יודע ציד איש שדה.
- פ _____ שר צבאו של אבימלך (פרק כ"ו פסוק כ"ו).
- צ _____ מומחיותו של עשיו (פרק כ"ה פסוק כ"ז).
- ק _____ עלול יעקב להביא על עצמו במקום ברכה (פרק כ"ז פסוק י"ב).
- ר _____ בגללו ירד יצחק לגרר (פרק כ"ו פסוק א').
- ש _____ הבאר השניה שרבו עליה רועי יצחק ורועי גרר (פרק כ"ו פסוק כ"א).
- ת _____ שניים שנולדו לרבקה.